

Maria Pastourmadzis

Pentru un cer liber

Ilustrații:

Spiros Zaharopoulos

•

Traducere din limba greacă:

Cristian Spătărelu

EDITURA EGUMENITA

2023

Soarele strălucea peste vârfurile pietroase ale muntelui, care zgâriau cerul ca niște creioane ascuțite pe o foaie albăstruie.

Locuitorii din Agrafa începuseră să se trezească și își dădeau bună dimineața prin ferestrele deschise.

– Bună dimineața, chira Despina! Slavă Preabunului Dumnezeu! S-a luminat de ziuă și astăzi.

– Bună dimineața, Dimena! Ce mai faci? Ce vești ai de la căpitanul nostru? Îmi tremură sufletul, Dimena. E o săptămână de când a plecat Labis al meu. Chiar dacă l-aș fi legat, n-ar fi rămas aici. „Mă duc pe munte, mamă”, mi-a zis. „Nu mai suport robia”.

– Așa e, Despina, dar voinicii noștri sunt bine. Și Dimos nu și-a pus viața în primejdie în zadar.

Konstantis își deschise dintr-odată ochii. Numele tatălui său îl trezise brusc. Când l-a auzit era pe jumătate adormit, căsca. Ieri se întorsese târziu de la școală, pentru că merseseră la lumina lunii, iar acum soarele contura fluturași roșii și portocalii în spatele pleoapelor lui închise, dar i-a alungat dintr-odată, aruncându-și așternutul de pe umeri. A sărit grăbit din pat, și-a pus ciorapii groși de lână, încălțările, și-a prins brâul de mijloc. Se grăbea.

Ieri toată ziua mama lui a gătit. A copt covrigi și chifle ca să le trimită prin el și Rina în ascunzătoarea tatălui lor, pe munte. Mirosul intens îi muta nasul din loc. Alergă repede acolo.

Rina, sora lui mai mică, înfășura deja într-un șervet curat covrigii rumeniți, care miroseau a cuișoare și miere.

– Te-ai trezit, Konstantis? îl întrebă mama lui.

– Ai întârziat, îi spuse Rina cu un aer de învingătoare.

– M-am trezit, mamă, și sunt aici. Pregătit! strigă Konstantis, cu obrajii îmbujorați. Dă-ne coșurile să plecăm!

– Haide, mergeți, și rămâne cum am stabilit, da? Pe drum să fiți atenți să nu vă vadă vreun turc. Iar dacă întâlniți pe cineva, să-i spuneți că mergeți în drumeție să vă jucați și mama voastră v-a făcut covrigi și pâine.

– Nu-ți face griji, mamă, știu cum să vorbesc. Nu m-am dus de atâtea ori pe munte? zise Konstantis.

– Și să ai grijă de Rina! S-o ocrotești!

– Nu te îngrijora, mamă! Când a pățit ceva Rina cât a fost cu mine? întrebă cu reproș Konstantis.

Se supăra că, deși crescuse de-acum, încă îl dăscălea ca pe un copilăș.

– Am crescut, mamă! strigă el. N-ai încredere în mine? Iată! Privește semnul de pe lemn! În urmă cu o lună era acolo. Acum e cu doi centimetri mai sus! spuse arătând spre grinda de lemn pe care se măsură deseori.

Dimena îi zâmbi cu mândrie și blândețe.

– Ai crescut, dragul meu! De-acum ești bărbat. Și sigur că am încredere în tine. Dacă n-aș fi avut încredere, te-aș fi trimis cu Rina pe munte? Vino! Veniți amândoi să facem rugăciunea și să plecați.

Konstantis și Rina s-au dus lângă ea, în fața candeliei aprinse cu icoana afumată a Maicii Domnului. Au îngenuncheat.

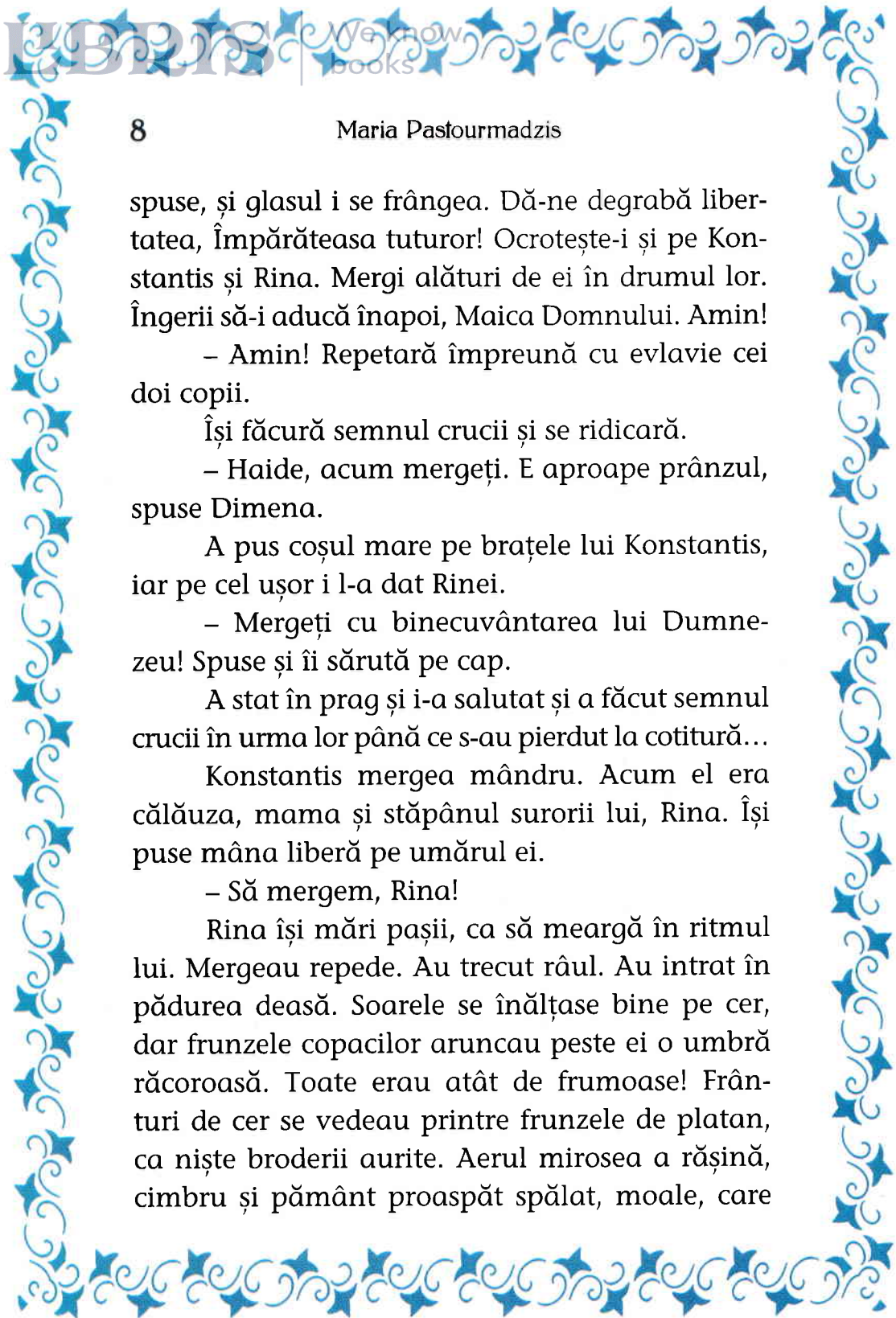
Dimena și-a încrucișat mâinile pe inimă și și-a plecat capul cu evlavie.

„Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte...”. Și-au făcut cu toții semnul crucii.

Au spus „Împărate ceresc” și „Tatăl nostru”, pe care le știau pe de rost de la părintele Christos de la școală.

După aceea Dimena începu să-i vorbească Maicii Domnului:

– Buna noastră Maică a Domnului, Maica lui Dumnezeu și a patriei noastre, păzește-ne și astăzi. Păzește-l pe soțul meu, Dimos, și pe toți partizanii și partizanele care luptă pentru libertate,

spuse, și glasul i se frângea. Dă-ne degrabă libertatea, Împărăteasa tuturor! Ocrotește-i și pe Konstantis și Rina. Mergi alături de ei în drumul lor. Îngerii să-i aducă înapoi, Maica Domnului. Amin!

– Amin! Repetară împreună cu evlavie cei doi copii.

Își făcură semnul crucii și se ridicară.

– Haide, acum mergeți. E aproape prânzul, spuse Dimena.

A pus coșul mare pe brațele lui Konstantis, iar pe cel ușor i l-a dat Rinei.

– Mergeți cu binecuvântarea lui Dumnezeu! Spuse și îi sărută pe cap.

A stat în prag și i-a salutat și a făcut semnul crucii în urma lor până ce s-au pierdut la cotitură...

Konstantis mergea mândru. Acum el era călăuza, mama și stăpânul surorii lui, Rina. Își puse mâna liberă pe umărul ei.

– Să mergem, Rina!

Rina își mări pașii, ca să meargă în ritmul lui. Mergeau repede. Au trecut râul. Au intrat în pădurea deasă. Soarele se înălțase bine pe cer, dar frunzele copacilor aruncau peste ei o umbră răcoroasă. Toate erau atât de frumoase! Frânturi de cer se vedeau printre frunzele de platan, ca niște broderii aurite. Aerul mirosea a rășină, cimbru și pământ proaspăt spălat, moale, care

LBRIS

We know
books

se afunda ca un strat de bumbac sub încălțările lor. Conurile de pin, scăldate în lumina aurie, se mănau cu pietricelele strălucitoare care împodobeau corăbiile de Crăciun.

Vrăbiile li se încurcau printre picioare. Săreau de pe ramuri ca să ciugulească firimiturile ce ieșeau pe lângă nuiielele împletite ale coșurilor, iar apoi plecau, ducându-și prada în cioc.

„Ah, toate sunt atât de frumoase!”, dădu să strige Konstantis, dar se abținu.

În minte i se învârtea imaginea tatălui său. O asemenea zi frumoasă de primăvară era și cu un an în urmă, când plecase pe munte să lupte pentru libertate.

Îl vedea înalt, cu umerii care aproape că-i atingeau pragul de sus al ușii, iar din ochi îi ieșeau flăcări. „Iartă-mă, femeie, dar nu mai suport. Văd copacii, munții, lămâii din grădina noastră, și toți îmi par triști și întunecați. De parcă locurile noastre au îmbătrânit, s-au ofilit sub jugul turcesc. Toate vor redeveni frumoase când va veni libertatea”.

Konstantis se străduia să-și închipuie cât de frumoase vor deveni locurile lor atunci când va veni libertatea, dar nu putea.

– Privește, Konstantis, privește! O veveriță! strigă Rina și fugi de lângă el.